

entrevista amb...

VICTOR NAUDI, PRESIDENT DE SOCIALDEMOCRÀCIA I PROGRÉS D'ANDORRA

“Totes les grans reformes valentes que havien d'emprendre estan pendents”

El president de Socialdemocràcia i Progrés d'Andorra (SDP), Víctor Naudi, manifesta, en relació amb la feina feta pel Govern en els dos primers anys de legislatura, que “totes les grans reformes valentes que havien d'emprendre estan pendents i el que apliquen realment és que ‘qui dia passa any empeny’”. Naudi afirma “que el problema és que s'ha demostrat que no tenen programa i l'únic que han fet és impulsar alguns dels nostres projectes”.

JULIÀ RODRÍGUEZ
ANDORRA LA VELLA

El principal problema que preocupa avui als ciutadans és la crisi. ¿Què n'opina?

La crisi i els problemes socials que provoca ha de ser la principal preocupació de qualsevol polític en aquest moment. Hi hem de donar resposta immediata per ajudar aquelles persones que estan patint i a més buscar solucions econòmiques per sortir de la crisi com més aviat millor.

El Govern creu veure una certa recuperació econòmica en les xifres d'obertures de comerços i l'increment de turistes...

Les xifres s'han d'analitzar sempre amb coneixement de causa i s'han de poder comparar els resultats d'obertura amb els tancaments, però no s'ha d'oblidar que una cosa és l'estadística i una altra és la traducció en llocs de treball generats. Per tant, seria interessant saber això perquè el que estem veient és que cada dia hi ha més locals comercials tancats.

El Govern ho ha basat tot en una sola carta com és l'obertura econòmica i finalment hem convingut tots que pot ser una cosa bona però a llarg termini, però mentrestant no han buscat solucions per fer front al dia a dia. No han pres gaires mesures per reactivar l'economia i l'únic que han tirat endavant són bàsicament els programes que en el seu dia ja va engegar el Govern socialdemòcrata, com el de la rehabilitació d'edificis o les ajudes als emprenedors.

Evidentment cal anar per aquí, però tampoc és una cosa que s'hagi potenciat massa. Penso que s'estan conformant massa a basar-ho tot en l'obertura, quan més enllà d'aquesta hi ha altres aspectes a abordar, com

TATI MASIA

“S'ha parlat molt d'agilitzar els tràmits administratius, però no s'acaba d'avançar”

“El casino no hauria d'estar al centre i hauria de tenir un ampli control del Govern”

“És positiu que, finalment, tot i que tard, disposarem al país d'un IRPF”

per exemple la simplificació administrativa: s'ha parlat molt d'agilitzar els tràmits, però a la pràctica no s'acaba d'aconseguir avançar. Encara tenim moltes dificultats, per exemple, en els tràmits duaners.

No s'ha avançat gaire en la reforma de l'administració en aquesta legislatura, però tampoc es va fer en la passada...

Només vull recordar que a nosaltres no ens van votar els pressupostos i, per tant, teníem les solucions però ens faltaven els mitjans. Però sí que vam reduir els terminis de pagament de l'administració i vam agilitzar alguns tràmits. I el que veiem ara és que el Govern segueix també per

aquesta línia però en dos anys realment no han fet moltes coses, tot i l'amplia majoria de què disposen.

Ja estem a les portes que hi hagi un casino i ara sembla que ja no ho critica ningú, com va passar durant molts anys...

El tema de casino sí o casino no crec que ja ha passat, igual que ha succeït amb els impostos. Jo entenc que el casino ha de ser un atractiu més i un complement de l'oferta turística, però el que em preocupa és que es facin les coses bé. Entenc que no hauria d'estar situat al centre i hauria de tenir un sistema mixt de funcionament en què el Govern tingués un ampli control per evitar la ludopa-

tia dels nostres ciutadans, ja que si es posa al centre la regulació haurà de ser més estricta per no afavorir el vici que, en definitiva, és el joc. Cal veure com serà finalment el projecte de llei del joc que reguli aquesta matèria. Un casino no ha de ser necessàriament dolent en si mateix, sempre que les coses es facin bé.

El gran tema de l'estiu és l'IRPF. ¿Com veu el projecte de llei que s'ha donat a conèixer?

El positiu és que finalment, tot i que tard, disposarem d'un IRPF, que nosaltres creiem que no hauria de ser massa complex i per això ens preocupa que ja des del principi es parli d'exempcions. Nosaltres som els primers que vam parlar d'un 10% com una fiscalitat acceptable pels interlocutors internacionals. No es poden carregar els salaris baixos i per això nosaltres parlàvem d'un mínim de 40.000 euros per pagar i ells han posat 24.000 euros.

Em preocupa les exempcions, tot i que entenem que els col·lectius més febles no haurien de tributar, però no hauria de ser massa complex en aquesta primera etapa perquè pot donar peu a la picaresca i, d'altra banda, les empreses estan ara amb més dificultats. Creiem, en definitiva, que ha de ser una fiscalitat justa i senzilla, i adaptada a les nostres necessitats.

¿La llei de la CASS és la que s'esperava o és només una reforma, com s'ha afirmat?

Caldrà veure si hi ha retallades de prestacions, ja que si n'hi ha, malament anem. Fins ara el Govern ha demostrat que no dominava el dossier perquè des del president de la CASS fins als mateixos ministres van començar a crear alarma dient que el sistema era insostenible i advocant

perquè tothom se n'anés al sector privat a fer-se una assegurança. Això ja va ser un primer mal auguri de com anaven les coses. Ara s'han adonat que potser la situació no era tan greu, com ja havíem dit nosaltres, sinó que es tractava de gestionar millor i amb rigor.

Estem en la mateixa situació, però amb la diferència que ja han passat dos anys i ens diuen que per garantir aquesta sostenibilitat només traspassen aquest 2 per cent de la branca general a la branca de jubilació i allarguen el problema. El que nosaltres creiem que s'ha de fer és apujar les cotitzacions, com ja diu la mateixa llei actual, o allargar l'edat de jubilació amb unes condicions. No estan afrontant aquest debat i em preocupa perquè demostra que no tenen solucions i que el que faran és retallar prestacions, per això haurem de ser cautelosos perquè creiem que la majoria d'elles s'han de mantenir.

¿Es demostra així que una àmplia majoria no és sinònim d'actuacions concretes i ràpides en els grans temes pendents?

Veiem que s'estan dilatant tots els grans temes problemàtics del país, com la reforma de la CASS o les pensions dels funcionaris, qüestió en la qual han anat baixant el llistó, no han tocat la Llei de la funció pública, que és indispensable i, pel que fa a la delimitació de competències amb els comuns, van molt al ralentí, tal com van dir els mateixos consells...

I finalment, pel que fa a la sanitat, on hi ha un desgavell de por no només en les professions liberals, sinó que fins i tot contracten un megacrac que ha estat processat i no se n'adonen i fan marxa enrere. Per tant, totes les grans reformes valentes que, segons van dir, havien d'emprendre estan pendents i el que apliquen realment és que *qui dia passa any empeny*.

¿Quin és, així doncs, el problema perquè no s'avanci en aquestes grans reformes pendents al país?

El problema és que s'ha demostrat que no tenen programa i que l'únic que han fet és reprendre alguns dels projectes que nosaltres vam impulsar i han seguit els nostres passos. En l'únic punt que estan fent coses és en les relacions exteriors i també en l'àmbit fiscal.

¿Què pensa de l'error tècnic que hi va haver a la web de la CASS que va deixar al descobert les dades de molts afiliats?

Jo diria que el consell d'administració estava més preocupat per les retallades que no pas per millorar la qualitat del servei. Hem de veure què ha passat exac-

“Volem comptar amb totes les persones que no estan afiliades a un partit i que són de tarannà progressista”

Segons les últimes dades, Socialdemocràcia i Progrés ja té més d'un centenar d'afiliats. ¿Quin és el balanç que pot fer des de la creació de l'associació?

El que es pot dir és que hem entrat en una normalitat i estem treballant. Fa quinze dies vam fer el primer consell nacional ordinari i vam posar en marxa tota una sèrie de decisions, tot i que ara som a l'estiu. Hem d'acabar de formalitzar la constitució de l'associació al Govern i ja hem constituït algun grup de treball per donar suport al nostre grup parlamentari en l'anàlisi dels projectes de llei com el de l'IRPF o el de la CASS. A més, estem acabant els treballs de condicionament d'un local, que volem que sigui un lloc de trobada no només per als afiliats, sinó per a tota la ciutadania o per a persones que necessitin un espai per fer les seves trobades. El que volem ara és donar-nos a conèixer i participar de la vida col·lectiva, més enllà de la vida política habitual de tots els partits.

¿En què es diferencia un partit dels de sempre d'una associació o un moviment com el que han volgut constituir?

Més enllà de la diferenciació jurídica de si és un partit o és un moviment, el que sí que hem volgut amb aquest sistema és que hi hagi més facilitats per als futurs afiliats o simpatitzants perquè se sentin més lliures. Les bases d'un partit sempre són més rígides i obliguen més a fer uns passos. Nosaltres el que volem és que la gent no se senti tan encotillada com en un partit i, per tant, tindrà més llibertat quan es convoquin reunions. El que volem és que hi hagi un model participatiu i crear debat, però no només a dins de la nostra associació, sinó també a fora. I que aquelles persones que no vulguin afiliar-se inicialment també puguin venir quan es tracti algun tema que els interessi. Nosaltres creiem que això és el que toca ara, tenint en compte que la imatge dels partits, no només aquí sinó a tot arreu, està molt malmesa i la ciutadania s'està constituint en grups o en moviments socials. Així volem eixamplar les formes de funcionar.

A algú que vingui de fora, ¿com li explicaria que hi pugui haver dues formacions que es

qualifiquen de socialdemòcrates a Andorra?

Nosaltres no fem comparacions i ens centrem a defensar els nostres valors, que són els de la socialdemocràcia. Tot i així, també som conscients que hi ha qüestions que s'han de reveure i hem d'aportar un nou discurs i una nova forma d'entendre les coses. Ens hem de centrar a donar solucions a la ciutadania i el que volem és comptar amb totes les persones que no estan afiliades a un partit i que són de tarannà progressista per tirar endavant aquest projecte. Som en una època de canvis i sempre hem defensat una sèrie de principis de l'Estat i ara més que mai ho continuem fent, donant respostes àgils a les que avui dia són les inquietuds dels ciutadans.

¿Com analitza ara, ja amb una certa distància, el trencament que hi va haver al Partit Socialdemòcrata?

De vegades hi ha diferències de funcionament en qualsevol tipus de moviment polític o a la societat en general que creen desavinences en la forma de treballar o simplement problemes personals entre membres del mateix grup. Per tant, continuar treballant així era impossible i per això de forma lliure i decidida entre tots vam optar per anar per camins diferents. No renunciem, però, als nostres principis ideològics i crec que el trencament era inevitable i l'hem solucionat de la forma menys traumàtica.

¿L'objectiu ara seria aglutinar el màxim de suport per comparèixer a les properes eleccions generals?

La finalitat és defensar les idees i unes maneres d'actuar, i la forma de plasmar això és evidentment participar en les eleccions per poder-les defensar. Tot i així, ara l'objectiu primer no és aquest, sinó que el que volem és continuar treballant perquè tenim membres al Consell General i als comuns i hem de seguir defensant els programes amb els quals van ser elegits en el seu dia. També toca treballar en solucions de país per fer front a la crisi econòmica i repensar l'Estat del benestar fins allà a on es pugui i fer d'Andorra un país millor. Arribat el moment, però, ja decidirem responsablement com ens presentem a les eleccions, però primer ens toca treballar.

“Veiem que s'estan dilatant tots els grans temes problemàtics que hi ha al país”

“El Govern no té programa i l'únic que ha fet és reprendre alguns dels nostres projectes”

“Portar el Cirque du Soleil està més destinat a la gent del país que als turistes”

tament i que se sàpiguen quines han estat les causes per treure'n una conclusió, però sí que intuïm que si haguéssim apostat per la signatura electrònica, la llei de la qual es va aprovar en l'anterior legislatura, possiblement aquest problema de seguretat no s'hauria produït.

Sí que s'està complint la promesa de DA d'apujar el pressupost de turisme i ara s'ha portat, per exemple, el Cirque du Soleil...

L'únic que fan és anar pagant factures. Primer van dir que doblarien el pressupost i després no ho van fer. No tenien un projecte concret tampoc. Portar aquest espectacle pot estar molt bé, però en principi veig que està més destinat a la gent del país que al turisme i crec que la gent que puja torna a baixar a la nit.

Caldrà veure el resultat final, però em fa l'efecte que no hi haurà un increment de les pernactacions. Parlem amb els hotelers i amb els comerciants i ens expliquen que cada dia les coses estan pitjor. Veiem que es gasten diners i bàsicament es fa a Catalunya i al sud de França, i penso que els nostres veïns ja ens coneixen i hem d'anar més enllà i no centrar els esforços en uns llocs que ja ens coneixen.

També aquí estem veient, així doncs, que de solucions n'han aportat ben poques i, per exemple, s'ha deixat de banda el tema de la classificació hotelera, que és de cabdal importància perquè s'ha d'actualitzar sobre la base dels temps en què som. S'ha d'acabar d'una vegada per totes amb aquestes guerres que hi ha de preus a la baixa, que l'únic que fan és desmerèixer la qualitat de les nostres cadenes hoteleres, que són de primera qualitat i amb un parc enorme i no s'entén com hi ha uns preus tan baixos. Per tant hi ha alguna cosa que no funciona i ens consta que el sector està disposat a actuar i és un tema que ja hauria d'estar solucionat a hores d'ara. ■